

Aan het college van B&W van Nijkerk

Nijkerk, 28 mei 2021

Geachte college,

De fractie van ChristenUnie - SGP wil op grond van artikel 33 van het Reglement van Orde van de gemeenteraad een aantal vragen stellen met betrekking tot het stopzetten van de bijstandsuitkering van mensen die gedwongen opgenomen zijn.

Aanleiding

Vanuit de media hebben wij kennis genomen van de mogelijkheid om de bijstandsuitkering van patiënten die gedwongen worden opgenomen te stoppen, dit komt voort uit artikel 13 lid 1 van de Participatiewet. Daar staat dat 'inwoners van wie de vrijheid is ontnomen geen recht hebben op een bijstandsuitkering'.

Deze regel in de wet is bedoeld voor gedetineerde inwoners, maar sommige gemeenten kiezen ervoor dit ook toe te passen als mensen vanwege psychische problemen gedwongen worden opgenomen. (voor wie zich vrijwillig laat opnemen, geldt dit dus niet.)

De psychiaters die vorige week aan de bel trokken, noemen deze gang van zaken stigmatiserend en principieel onjuist. Het gaat om mensen die ziek zijn, die een medische behandeling moeten ondergaan.

Om te voorkomen dat deze mensen dakloos worden, biedt de wet de mogelijkheid aan patiënten die gedwongen zijn opgenomen bijzondere bijstand te verstrekken. Daarmee kunnen zij bijvoorbeeld de vaste lasten betalen tijdens de opnameperiode. Maar in de praktijk is dat voor mensen die gedwongen zijn opgenomen heel moeilijk te regelen. Zij kunnen vaak niet bij hun papieren en zijn erg verward. Bovendien duurt het een aantal weken voordat gemeenten dergelijke aanvragen toekennen en in de tussentijd lopen de vaste lasten zoals huisvesting en zorgverzekering op.

Staatssecretaris Blokhuis heeft aangegeven dat het kabinet serieus gaat kijken naar dit onderdeel van de Participatiewet. De Nederlandse ggz, Nederlandse Vereniging van Psychiatrie (NVvP), patiëntenorganisatie MIND willen daar niet op wachten en vinden dat gemeenten per direct moeten stoppen met gebruik maken van de wet.

Ook roepen zij het kabinet op om de wet aan te passen. Staatssecretaris Blokhuis kon niet toezeggen dat het tot een wetswijziging leidt. In juni wordt de Participatiewet geëvalueerd, dan wil hij weer in gesprek met de Kamer. Gemeente kunnen zelf besluiten om artikel 13 lid 1 niet van toepassing te laten zijn en een cliënt met een gedwongen opname hetzelfde behandelen als mensen die vrijwillig zijn opgenomen.

Vragen

1. Is het college het met de Nederlandse ggz, NVvP, MIND en de fractie van de ChristenUnie-SGP eens dat het stopzetten van de bijstandsuitkering van mensen die gedwongen opgenomen zijn, onwenselijk is?
2. Wat zijn de ervaringen in onze gemeente met het aanvragen van bijzondere bijstand door deze groep patiënten?

3. Op welke wijze kan en wil de gemeente gehoor geven aan de oproep van organisaties en psychiaters om lid 1 van artikel 13 uit de Participatiewet niet van toepassing te laten zijn op inwoners die gedwongen worden opgenomen en hen dus hetzelfde te behandelen als degenen die zich vrijwillig laten opnemen?
4. Is het college bereid hierover ook in overleg te gaan met de GGZ-instellingen, zodat deze kwetsbare patiënten na een gedwongen opname en behandeling niet met extra schulden naar huis terugkeren?

De ChristenUnie - SGP ziet uw beantwoording met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens de fractie van ChristenUnie - SGP

Marina Lanting / marinaraadslid@gmail.com
Jaco van Putten / jvanputten01@hetnet.nl